

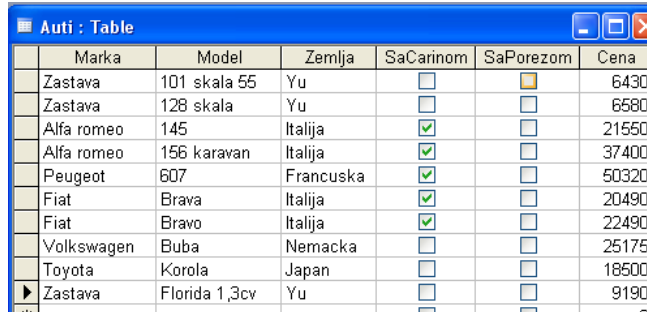
Nastavna jedinica: Operatori. Rad sa izrazima

Cilj: Cilj današnjeg časa je da se upoznate sa korišćenjem operatora u radu sa upitima

Upit (Query) je objekat baze podataka koji se koristi za izdvajanje skupa podataka iz jedne ili više tabela (upita). Na prošlom „času“ smo se upoznali sa postupkom kreiranja upita. Pravili smo jednostavne upite koji su samo prikazivali podatke koji su već bili u tabelama. Danas ćemo se upoznati sa operatorima, što znači da ćemo postojeća polja modifikovati, dodavati nova polja na osnovu starih ili izvoditi računске operacije nad poljima. Koristićemo bazu podataka **automobili** koju smo kreirali na prošlom času.

U svom folderu kreirati bazu podataka **Automobili** i u njoj tabelu **Auti** - sa strukturom:

Marka, Text, 30;
Model, Text, 30;
Zemlja, Text, 30;
SaCarinom, Yes/No;
SaPorezom, Yes/No;
Cena, Number, Long Integer.

	Marka	Model	Zemlja	SaCarinom	SaPorezom	Cena
	Zastava	101 skala 55	Yu	☐	☐	6430
	Zastava	128 skala	Yu	☐	☐	6580
	Alfa romeo	145	Italija	☒	☐	21550
	Alfa romeo	156 karavan	Italija	☒	☐	37400
	Peugeot	607	Francuska	☒	☐	50320
	Fiat	Brava	Italija	☒	☐	20490
	Fiat	Bravo	Italija	☒	☐	22490
	Volkswagen	Buba	Nemacka	☐	☐	25175
	Toyota	Korola	Japan	☐	☐	18500
	Zastava	Florida 1,3cv	Yu	☐	☐	9190

Uneti podatke kao u prikazu tabele.

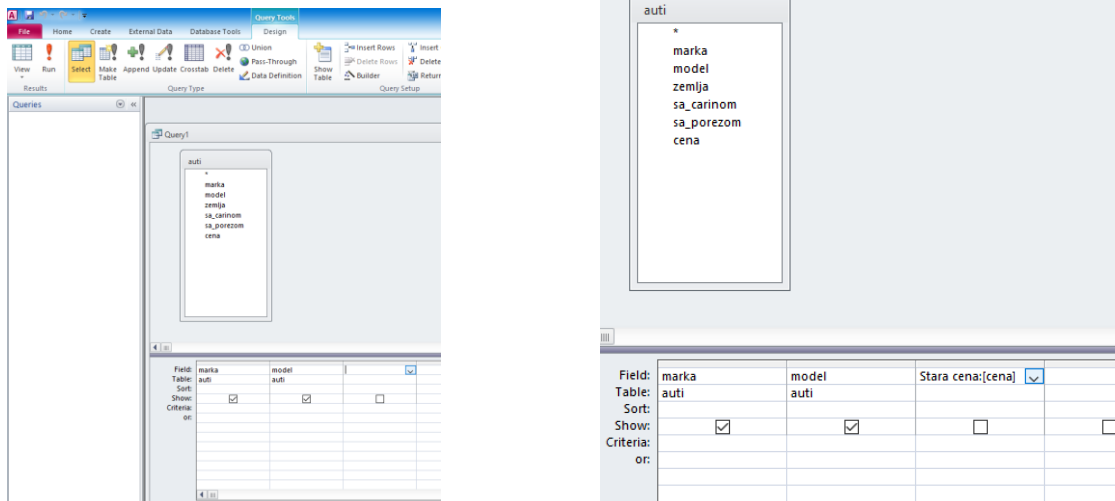
Postupak izrade

Startovati MS Access, otvoriti bazu podataka Automobili. Postupak korišćenja operatora ćemo najlakše shvatiti na konkretnim primerima.

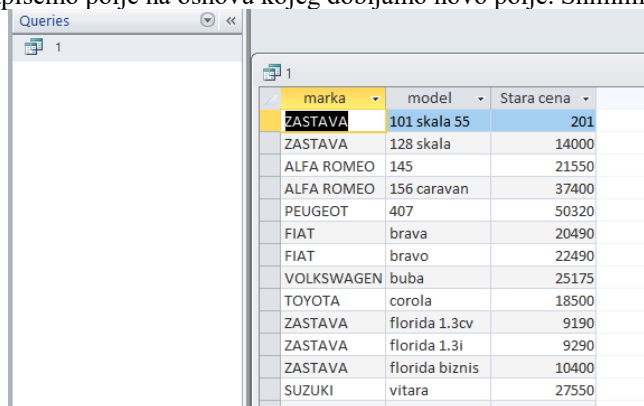
ZADATAK 1: Kreirati upit koji će prikazati polja Marka, Model, i Stara cena (pri čemu stara cena preuzima polje cena)

Prvi deo postupka je kao kada kreirate običan upit (pogledajte uputstvo sa prethodnog časa): kliknete na meni **Create**, zatim **Query design**, izaberete tabelu Auti, kliknete na taster **Add**, a zatim na **Close**, dvostukim klikom ubacimo potrebna polja u ovom slučaju: Marka, Model kao na slici:

Polje **Stara cena** nemamo. Njega ćemo dobiti tako što ćemo kliknuti u prvu slobodnu kolonu u polje **Field** i upisati: **Stara cena:[cena]**

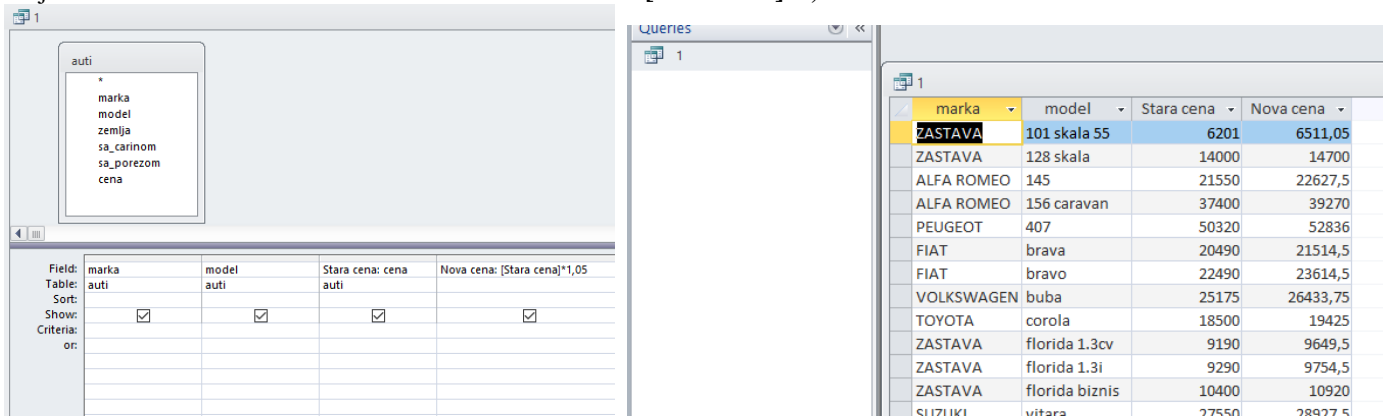
Dakle, prvo navodimo kako želimo da nam se zove nova kolona sa podacima (u ovom slučaju to je Stara cena), zatim stavimo znak : A zatim pod uglastim zagradama [] napišemo polje na osnovu kojeg dobijamo novo polje. Snimimo upit i kada ga otvorimo videćemo:

marka	model	Stara cena
ZASTAVA	101 skala 55	201
ZASTAVA	128 skala	14000
ALFA ROMEO	145	21550
ALFA ROMEO	156 caravan	37400
PEUGEOT	407	50320
FIAT	brava	20490
FIAT	bravo	22490
VOLKSWAGEN	buba	25175
TOYOTA	corola	18500
ZASTAVA	florida 1.3cv	9190
ZASTAVA	florida 1.3i	9290
ZASTAVA	florida biznis	10400
SUZUKI	vitara	27550

ZADATAK 2: Svi automobili su poskupeli 5%. Dodati kolonu **Nova cena** koja će prikazati nove cene automobila.

Postupak: Kliknete na meni **Create**, zatim **Query design**, izaberete tabelu Auti, kliknete na taster **Add**, a zatim na **Close**, dvostukim klikom ubacimo potrebna polja u ovom slučaju: Marka, Model: Polje Stara cena kreiramo kao u prethodnom zadatku **Stara cena:[cena]**
Polje Nova cena ćemo kreirati na sledeći način: **Nova cena:[Stara cena]*1,05**

marka	model	Stara cena	Nova cena
ZASTAVA	101 skala 55	6201	6511,05
ZASTAVA	128 skala	14000	14700
ALFA ROMEO	145	21550	22627,5
ALFA ROMEO	156 caravan	37400	39270
PEUGEOT	407	50320	52836
FIAT	brava	20490	21514,5
FIAT	bravo	22490	23614,5
VOLKSWAGEN	buba	25175	26433,75
TOYOTA	corola	18500	19425
ZASTAVA	florida 1.3cv	9190	9649,5
ZASTAVA	florida 1.3i	9290	9754,5
ZASTAVA	florida biznis	10400	10920

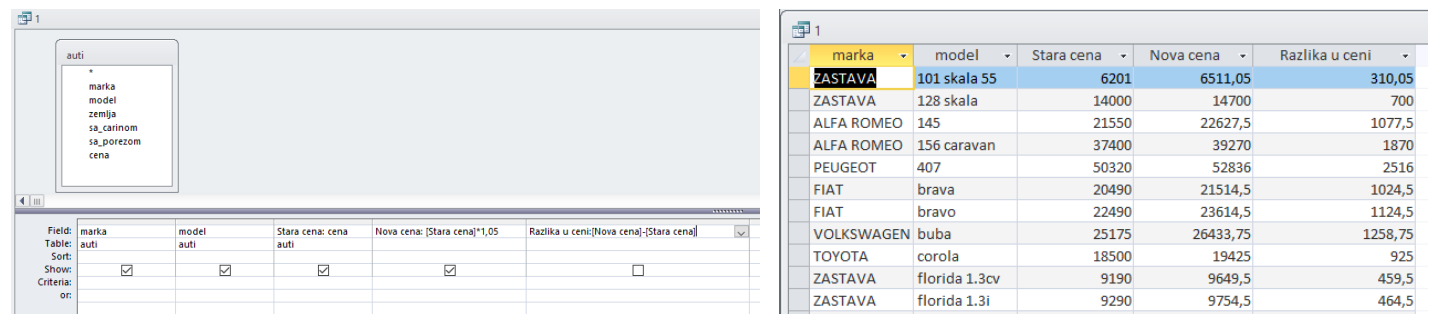
ZADATAK 3: Utvrditi razliku izmedju stare i nove cene. Dodati kolonu **Razlika u ceni** koja će prikazati razliku u ceni izmedju Nove cene i Stare cene automobila.

Postupak: Kliknete na meni **Create**, zatim **Query design**, izaberete tabelu Auti, kliknete na taster **Add**, a zatim na **Close**, dvostukim klikom ubacimo potrebna polja u ovom slučaju: Marka, Model:

Polje Stara cena kreiramo kao u prethodnom zadatku **Stara cena:[cena]**

Polje Nova cena kreiramo kao u prethodnom zadatku: **Nova cena:[Stara cena]*1,05**

Polje razlika u ceni kreiramo ukucavanjem: **Razlika u ceni: [Stara cena]- [Nova cena]**

marka	model	Stara cena	Nova cena	Razlika u ceni
ZASTAVA	101 skala 55	6201	6511,05	310,05
ZASTAVA	128 skala	14000	14700	700
ALFA ROMEO	145	21550	22627,5	1077,5
ALFA ROMEO	156 caravan	37400	39270	1870
PEUGEOT	407	50320	52836	2516
FIAT	brava	20490	21514,5	1024,5
FIAT	bravo	22490	23614,5	1124,5
VOLKSWAGEN	buba	25175	26433,75	1258,75
TOYOTA	corola	18500	19425	925
ZASTAVA	florida 1.3cv	9190	9649,5	459,5
ZASTAVA	florida 1.3i	9290	9754,5	464,5

Zaključak: Primenom operatora u upitima mogu se kreirati potpuno nove kolone sa poljima koja se dobijaju kao rezultat izračunavanja već postojećih polja.

VAŽNO: prilikom kreiranja formula za izračunavanje novih polja, zaključili smo da se nazivi već postojećih polja unose pod uglaste zagrade []. Treba obratiti pažnju da prilikom unosa naziva polja ne napravimo grešku u kucanju. Problem pravi čak i prazan prostor (space) ako se navede na mestu gde ne bi trebalo.